

Mirall trencat

El govern Pujol afronta una greu crisi d'imatge, afectat per la suma de l'afer Cullell i el cas De la Rosa. En quinze dies, la política catalana ha explotat creant una situació inèdita en quinze anys d'autogovern.

La publicació de les pressumptes converses telefòniques de Josep Maria Cullell ha caigut com una bomba al bell mig de l'escenari polític català: pel seu contingut, però sobretot pel moment en què han vist la llum pública. Les acusacions contra Cullell de tràfic d'influències a favor del seu cunyat han arribat quan l'opinió pública encara tenia la retina impressionada per la imatge de Javier de la Rosa entrant detingut als jutjats. De sobte, Jordi Pujol ha vist dos consellers del seu govern, Macià Alavedra i Josep Maria Cullell –segurament els de més pes polític dins el consell executiu– sota l'ombra de la sospita. Tota la premsa, a Barcelona i a Madrid, se n'ha fet ressò i els partits de l'oposició al Parlament de Catalunya han albirat per primera vegada en molt de temps una possibilitat real d'erosió del govern de Convergència i Unió.

La situació es desencadenava el dilluns dia 7. El diari madrileny *El Mundo* i el setmanari barceloní *El Triangle* publicaven la transcripció d'unes converses telefòniques de Josep Maria Cullell –presumptament enregistrades quan no ocupava cap càrrec en el govern de la Generalitat i era diputat a Madrid– en què aquest apareixia impulsant una operació urbanística al municipi osonenc de Sant Pere de Torelló en favor del seu cunyat, Joan Vilaró. La notícia de l'aparició de les cintes s'escampava immediatament a ràdios i televisions, convertint-se en la principal informació del dia. Al vespre, el Departament de Política Territorial i Obres Públiques emetia una nota oficial en què afirmava que les gravacions eren falses, i que “en el supòsit desestimats que fossin autèntiques, són nul·les de ple dret i no poden produir cap efecte jurídic en cap àmbit”. A la nit, el president Jordi Pujol llençava el mateix missatge en una entrevista en directe a Antena 3 TV, afirmant que no podia destituir un conseller en base a unes cintes que la justícia no pot considerar mai com a proves vàlides, en haver estat aconseguides il·legalment. Pujol posava l'èmfasi també en un segon missatge: “L'actuació de la Generalitat (en l'assumpte de Sant Pere de Torelló) ha estat correcta”. No a un canvi de govern, doncs.

Dimarts al matí, però, el diari *La Vanguardia* assegurava en portada que el president de la Generalitat preparava un canvi imminent al seu Govern. La remodelació, segons el rotatiu, afectaria Cullell, Macià Alavedra –molt tocat per l'acumulació dels afers Planasdemunt i De la Rosa– i Maria Eugènia Cuenca, que pagaria els plats trencats del desastre dels incendis d'aquest estiu. També serien substituïts dos dels tres consellers d'Unió: Antoni Isac –Justícia– i Xavier Alegre –Comerç, Consum i Turisme. L'objectiu dels

canvis seria, sempre segons el diari citat, "netejar la deteriorada imatge de l'actual consell executiu". L'anunci d'una imminent crisi del Govern va ser recollida per moltes emissores de ràdio, incloses les institucionals: Catalunya Ràdio i Catalunya Informació. Als passadissos del Parlament, la notícia provocava tota mena de comentaris entre els diputats, i el portaveu del grup de CiU, Raimon Escudé, no dissimulava la seva sorpresa. Al migdia, però, Jordi Pujol tallava taxativament les especulacions davant els periodistes que l'inquirien en els patis del Palau de la Generalitat: "És una cosa (la remodelació del Govern) que no considero en aquest moment, i per tant ho desmenteixo". Seguidament, deixava enrere els informadors amb pas decidit.

El canvi, per Nadal? Tot i això, hi ha el convenciment generalitzat que tard o d'hora s'ha de produir un gest significatiu per part de Jordi Pujol amb l'objectiu de reconduir la situació creada. Gairebé ningú —dins i fora de Convergència— dubta que hi haurà un canvi de govern. Les discrepàncies se centren en el factor temps. Després del desmentiment citat, sembla segur que —sempre que no apareguin noves dades que accelerin mesures dràstiques— el president de la Generalitat no tocarà el seu govern en els pròxims quinze dies. La majoria d'analistes opinen que el més probable és que opti per aturar el cop a base d'oferir informació detallada i pública que pugui convèncer l'opinió pública que la Generalitat ha actuat correctament, i esperar a fer una àmplia remodelació del consell executiu per a les vacances de Nadal (Pujol ha aprofitat uns altres cops aquestes dates per introduir canvis en el seu govern).

Alguns dirigents nacionalistes, però, dubten de la conveniència d'una mesura d'aquest tipus. En la seva memòria es troba molt fresca l'experiència de l'últim encadenament de dimissions de ministres socialistes —que va afectar Carlos Solchaga, Antoni Asunción, Vicent Albero i, uns mesos abans, José Luis Corcuera—, i es pregunten de què li ha servit a Felipe González aquella revolució. "Si han decidit anar a per tu i la premsa continua els seus atacs, canviar algunes cares pot tenir molt poca utilitat," afirmen.

En aquest sentit, les mateixes fonts es mostren convençudes que CiU està començant a ser víctima de l'estratègia d'assetjament típica de la premsa madrilenya, basada en la publicació contínua d'insinuacions, informacions de dubtós interès o acusacions de corrupció sense proves documentals suficients. Diaris com *El Mundo*, *Diario 16* i *Abc* han aprofitat la situació per —diuen— "llençar com més brutícia millor sense parar compte en la veracitat del que publiquen". El diari *El Mundo*, per

Josep Maria Cullerell i Miquel Alavedra, en l'ull de l'huracà. Acusats de greus irregularitats en la seva gestió, probablement seran substituïts si finalment Jordi Pujol tira endavant els canvis al Govern de la Generalitat.

exemple, ha anat publicant les últimes setmanes gravacions de presumptes converses telefòniques de Cullerell a la tardor del 92 —algunes de dubtós interès periodístic, tant pel contingut com pel retard amb què es donen a conèixer— enregistrades durant la crisi interna a CiU protagonitzada per Jordi Pujol i Miquel Roca. La publicació de les gravacions li ha valgut al diari una amonestació del Col·legi de Periodistes de Catalunya i la protesta d'amplis sectors de la professió al Principat.

La setmana passada, el mateix diari va publicar una pàgina sencera —amb fotografia inclosa— descrivint el xalet de luxe que posseeix la família Cullerell al Maresme, mostrant també el pressupost elaborat per la constructora de la residència. La informació no aporta cap dada que faci pensar que Cullerell s'hagi construït la casa amb diners públics o de procedència il·legal. Josep Maria Cullerell va treballar alguns anys en l'empresa privada fins que, el 1989, va tornar a l'activitat pública com a número dos de CiU a les llistes pel Congrés de Diputats.

Aquestes circumstàncies han fet pensar en medis nacionalistes que existeix una campanya planificada de persecució contra Josep Maria Cullerell, que estaria essent la primera víctima propiciatòria d'una operació de més alta volada, destinada a erosionar directament el president de la Generalitat. En l'últim mes i mig, aquest s'ha dirigit per dos cops a la militància de CDC advertint-la que es prepari per assistir a una operació d'aquest tipus, "basada en atacs personals". Després d'aquest advertiment, diversos mitjans de comunicació madrilenys han publicat articles implicant familiars de Pujol en presumptes afers de corrupció.

Sigui com sigui, les forces polítiques del Principat coincideixen en què les últimes tres setmanes la política catalana està vivint una situació "nova", "inèdita" o "excepcional" respecte a la seva dinàmica tradicional. Rosa Martí, diputada socialista al Parlament i membre de l'executiva del PSC, creu que "Jordi Pujol té molt clar que amb els esdeveniments dels últims temps està perdent l'aurèola de polític immaculat que havia tingut fins ara. Ha viscut durant molts anys de la vacuna de Banca Catalana, i ara se li està esgotant".

Roc Fuentes, portaveu parlamentari d'IC, afirma que "la novetat" de la situació està en què "per primera vegada des que Jordi Pujol és president han aparegut unes qüestions concretes que afecten molt directament la credibilitat del govern de CiU". Àngel Colom, secretari general d'ERC, ha afirmat que l'actual executiu "no pot durar fins el 96 (any de les eleccions autonòmiques)" i que els esdeveniments d'aquests dies demostren que a Catalunya s'ha de produir "un relleu polític en profunditat".

Els partits de l'oposició coincideixen també en situar l'inici del procés de deteriorament de la imatge del govern de CiU en el debat monogràfic sobre els incendis al Parlament de Catalunya, celebrat els dies 21, 22 i 23 de setembre. Allà, la majoria de CiU va aprovar en solitari una resolució felicitant el Govern de la Generalitat per la seva actuació en la lluita contra els incendis d'aquest estiu. L'autofelicitació va ser durament criticada per la majoria dels mitjans de comunicació, i no va ser entesa per l'opinió pública. Jordi Pujol va reconèixer uns dies després que havia estat una actuació desafortunada.

"L'impacte negatiu d'aquella resolució —argumentent des del PSC— s'encadena amb la sentència del cas Planasdemunt, l'engarjola-ment de De la Rosa i, ara, el presumpte tràfic d'influències de Cullerell. El resultat és que CiU té per primera vegada en molt de temps un problema d'opinió pública". "Aquest està essent l'any negre de CiU", corrobora Roc Fuentes. Josep Lluís Carod-Rovira, portaveu d'ERC al Parlament, ho explica així: "Hi ha la sensació que mai com ara Jordi Pujol i el seu govern havien estat tan tocats. És el primer cop en catorze anys que hi ha una veritable crisi política, ètica i moral del govern de Catalunya."

La nova situació que viu el govern de CiU no només afecta la formació nacionalista, sinó que pot arribar a tenir conseqüències a nivell d'estat. Des que funciona el pacte PSOE-CiU, els socialistes han pogut resistir en el govern espanyol gràcies, en bona part, a la solidesa del seu soci català. El contrast entre ambdues forces ha estat fortíssim: d'una banda, un PSOE dividit internament, duríssimam-

ment investit per l'oposició al Congrés dels diputats, i clarament deslegitimada per la marea de corrupció que ha omplert la vida espanyola; de l'altra, una Convergència i Unió molt cohesionada, pràcticament sense oposició a Catalunya i molt poc tocada pels escàndols de la corrupció. Una columna de pedra que aguantava un arbre debilitat. El PSOE continua igual o pitjor, però CiU, tot i que continua mantenint un grau de cohesió interna molt important, es veu per primer cop afectada seriosament per escàndols de corrupció i vulnerable davant els atacs de l'oposició a Catalunya.

RAFA GIL

Marcís Serra, el vice-president espanyol ha aconsellat el PSC que moderi la seva oposició a CiU per no fer perillar el pacte entre el PSOE i els nacionalistes catalans, segons algunes informacions periodístiques.

Informacions periodístiques han assegurat que la nova situació ha preocupat especialment a La Moncloa, i que Marcís Serra ha aconsellat el PSC que moderi la seva oposició a Jordi Pujol, que els últims dies ha estat molt dura en el fons, si bé educada en les formes. (La intervenció de Serra, negada per ell mateix i per fonts del PSC consultades per la nostra revista, demostraria novament —en cas de ser certa— l'existència entre els socialistes catalans de dues maneres radicalment diferents d'entendre quin ha de ser l'objectiu prioritari del PSC: mantenir el govern González o bastir una alternativa de govern a Catalunya.)

En el moment de tancar aquest article, noves notícies agreujaven la transcendència del cas de l'empresari empresonat Javier de la Rosa. Joan Cruells, actual president de Grand Tibidabo, estava detingut als calabossos dels jutjats a l'espera de la decisió definitiva del jutge sobre el seu empresonament; i Lluís Prenafeta, ex-secretari general de presidència de la Generalitat de Catalunya, veia com el jutge decretava l'embargament dels seus béns.

Eduard Voltas